

Sygn. akt VIII Ko 116/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 czerwca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie w VIII Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: ***SSO Maria Turek***

Protokolant: sekr. sąd. Dariusz Markowski

w obecności Prokuratora: Stanisława Wieśniakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 07 czerwca 2018 r.

sprawy:

z wniosku ***A. F. (1) s. R. i Z., ur. (...) w W.***

przeciwko Skarbowi Państwa

o zadośćuczynienie za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie w sprawie Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa o sygn. akt VIII K 653/14

na podstawie art. 552 § 4 kpk, art. 554 § 4 kpk

ORZĘKA

I. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz ***A. F. (1) kwotę 54 000 (pięćdziesiąt cztery tysiące) złotych tytułem*** zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wyniku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

II. Kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt VIII Ko 116/17

UZASADNIENIE

Do Sądu Okręgowego w Warszawie wpłynął wniosek pełnomocnika A. F. (1), o zasądzenie od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 54.000 zł tytułem zadośćuczynienia za stosowanie wobec A. F. (2) niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania przez okres 9 miesięcy.

Pełnomocnik wnioskodawcy na rozprawie w dniu 07 czerwca 2018 r., podtrzymał stanowisko zawarte we wniosku. Wnioskodawca A. F. (1) przyłączył się do stanowiska swojego pełnomocnika.

Prokurator na rozprawie wniósł o zasądzenie wnioskodawcy tytułem zadośćuczynienia kwotę 36.000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Postanowieniem z dnia 07 kwietnia 2001 r. (sygn. akt III Ko 365/01), zastosowano wobec A. F. (1) środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, tj. od dnia 06 kwietnia 2001 r. do dnia 05 lipca 2001 r. Środek ten był przedłużany kolejnymi postanowieniami sądu. Ostatecznie A. F. (1) pozostawał tymczasowo aresztowany w sprawie w okresie ***od dnia 06 kwietnia 2001 r. do dnia 13 grudnia 2001 r.***

Wyrokiem z dnia 18 sierpnia 2010 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w Warszawie skazał A. F. (1) za czyn z art. 191 § 2 k.k. wymierzając mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i zaliczając okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, tj. od dnia 06 kwietnia 2001 r. do dnia 06 września 2001 r. Wyrok ten został uchylony do ponownego rozpoznania na mocy orzeczenia z dnia 10 stycznia 2011 r. Sądu Okręgowego w Warszawie (sygn. akt X Ka 966/10).

Wyrokiem z dnia 23 maja 2017 r. wydanym w sprawie o sygn. akt VIII K 653/14, A. F. (1) został uniewinniony od popełnienia czynu z art. 282 k.k. Wyrok ten stał się prawomocny z dniem 18 lipca 2017 r.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił na podstawie: zeznań A. F. (2) (k. 37 – 38 t. I), informacji z sytemu NOE-SAD (k. 22 t. I) oraz akt sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie o sygn. VIII K 653/14.

Wnioskodawca A. F. (1) przesłuchiwany przed tut. Sądem w dniu 07 czerwca 2018 r. podał, że wnosi jedynie o zasądzenie zadośćuczynienia. Został zatrzymany w Parku M. i podał okoliczności związane z zatrzymaniem. W tamtym czasie pracował w drukarni w Ł., o czym nie wspominał, gdyż nie chciał aby jego pracodawca dowiedział się o jego zatrzymaniu. Przed zatrzymaniem był aresztowany do innych spraw, w sumie przebywał w izolacji więziennej przez około 15 lat, w systemie zamkniętym, nie był uznany za więźnia niebezpiecznego. Przed zatrzymaniem mieszkał z konkubiną. W momencie umieszczenia w areszcie był zdrowy i przez cały okres pobytu nie miał problemów zdrowotnych. Okolicznością najbardziej dla niego dolegliwą było to, że podczas stosowania tymczasowego aresztowania rozpadł się jego związek i stracił pracę. W areszcie nie miał ograniczeń co do widzeń. Przebywał w celi z osobami grypsującymi i palącymi. Po 2001 roku przebywał w zakładzie karnym w 2015 roku, opuścił zakład w marcu 2018 roku. Nie starał się o zaliczenie okresu tymczasowego aresztowania na poczet innych kar, ponieważ o wyroku uniewinniającym dowiedział się przez przypadek.

W ocenie Sądu zeznania świadka są szczere, logiczne i spójne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym w postaci akt dołączonej sprawy Sądu Rejonowego dla Warszawy - Mokotowa w Warszawie o sygn. akt VIII K 653/14.

Pozostałe dokumenty zgromadzone w sprawie przyczyniły się do ustalenia stanu faktycznego, jak również miały wpływ na ocenę zeznań wnioskodawcy.

Sąd zważył, co następuje:

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz treść przepisów regulujących uprawnienia do dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia, Sąd Okręgowy uznał, że aresztowanie A. F. (2) w okresie od dnia 06 kwietnia 2001 r. do dnia 13 grudnia 2001 r. było niewątpliwie niesłuszne, przysługuje mu więc co do zasady roszczenie o zadośćuczynienie na podstawie art. 552 § 4 k.p.k.

Oceniając tę kwestię, Sąd podzielił pogląd wyrażony w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 15 września 1999 roku – sygn. I KZP 27/99 opublikowanej w OSNKW 1999/11-12 poz. 72, która stanowi, iż odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania (art. 552 § 4 k.p.k.), opiera się na zasadzie ryzyka. Niewątpliwie niesłusznym, w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k., jest takie tymczasowe aresztowanie, które było stosowane z obrazą przepisów rozdziału 28 Kodeksu postępowania karnego oraz tymczasowe aresztowanie oskarżonego (podejrzanego), powodujące dolegliwość, której nie powinien doznać, w świetle całokształtu okoliczności ustalonych w sprawie, a w szczególności, prawomocnego jej rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności karnej. Przy czym, w orzecznictwie podkreśla się również, że na podstawie art. 552 § 4 k.p.k. rekompensowane mogą być jedynie szkoda i krzywda, będące bezpośrednim następstwem niesłuszności zastosowanego środka przymusu (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2007r., V KK 61/2006).

Wnioskodawca pozostawał tymczasowo aresztowany w okresie od dnia 06 kwietnia 2001 r. do dnia 13 grudnia 2001 r. tj. przez okres ponad 8 miesięcy. Wobec faktu, że postępowanie karne przeciwko A. F. (2) zakończyło się uniewinnieniem, uznać należało, że jego tymczasowe aresztowanie było niewątpliwie niesłuszne. Wnioskodawca na

tej podstawie nabył roszczenie o zadośćuczynienie za okres pozbawienia go wolności w związku z tymczasowym aresztowaniem.

Jak wyżej wspomniano Skarb Państwa z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania ponosi odpowiedzialność na zasadzie ryzyka. Odpowiedzialność ta aktualizuje się wówczas, gdy pozostają spełnione przesłanki określone w rozdziale 58 k.p.k., a osoba pozbawiona wolności rzeczywiście poniosła szkodę lub doznała krzywdy, która nie została zrekompensowana.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że samo żądanie A. F. (2) oparte na treści art. 552 § 4 k.p.k., co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Rozważając wysokość zadośćuczynienia, Sąd brał pod uwagę cały szereg okoliczności, w tym czas trwania pozbawienia wolności, warunki jego odbywania, skutki, jakie wywołało ono dla dobrego imienia wnioskodawcy, negatywne przeżycia wiążące się z izolacją więzienną w tym także skutki dla zdrowia poszkodowanego. Sąd rozważał nadto te okoliczności, które wiążą się z aktualną sytuacją wnioskodawcy, a które mogłyby wskazywać, że niesłuszne pozbawienie go wolności oddziałuje na jego obecny status społeczny, czy zawodowy. Sąd baczyl przy tym, by owo zadośćuczynienie było odpowiednie - stosownie do treści art. 445 § 1 k.c., który to przepis posiłkowo winien być stosowany w sprawach o ustalenie wysokości zadośćuczynienia.

Rozważając wysokość zadośćuczynienia należnego wnioskodawcy Sąd uznał, że wnioskowana kwota **54.000 złotych**, będzie kwotą adekwatną i uwzględniającą wszelkie okoliczności sprawy w związku z ponad ośmiomiesięcznym pobytem w warunkach izolacji. Sąd doszedł do przekonania, że choć wnioskodawca spotkał się w swoim życiu z izolacją więzienną, gdyż łącznie przebywał w więzieniu przez okres około 15 lat i jak wskazał podczas stosowania tymczasowego aresztowania nie odczuł negatywnych zachowań, należy uznać, że samo pozbawienie wolności, było dla niego krzywdzące, z uwagi na okres jego trwania, a także rozpad jego związku. Ponadto, izolacja wiązała się z całkowitym ograniczeniem jego woli i swobody poruszania się. W ocenie Sądu niewątpliwie okres ponad ośmiu miesięcy pozbawienia wolności, destabilizował jego życie. Jest faktem zrozumiałym, że z perspektywy subiektywnych odczuć osoby, która krzywd doznała, żadna kwota tak naprawdę nie będzie mogła być uznana za rekompensatę dostateczną, co jest zresztą wpisane z założenia w każdą próbę rekompensowania szkody niemajątkowej.

Uwzględniając wszystkie powyżej powołane okoliczności, a w szczególności długość stosowanego izolacyjnego środka, Sąd uznał, że kwotą zadośćuczynienia adekwatną do stopnia doznanej przez wnioskodawcę krzywdy z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania, będzie kwota **54.000 złotych**. Kwota ta zdaniem Sądu jest również adekwatna do możliwości finansowych Skarbu Państwa.

Niniejszą kwotę, Sąd zasądził na rzecz A. F. (2) z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

O kosztach postępowania, Sąd orzekł na podstawie art. 554 § 2 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej wyroku.